

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'lifi vazirligi

maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqa mukofotlari

maktabgacha va
maktab ta'lifi hujjati tasarrufidagi
—maktabgacha ta'lim tashkiloti
ta'sir surʼuh tarbiyachisi

ning

2025-yil yozgi
sog'lomlashtirish davrida

**CHINIQTIRISH
JURNALI**

Kirish.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktori va shifokor bolalarni chiniqtirish va sog'lomlashtirish ishlarini to'g'ri tashkil etish uchun mas'uldirilar.

Yozgi sog'lomlashtirish davrida chiniqtirish muolajalarini tashkil etish juda muhim bo'lib, u bola organizmini himoya qilish funktsiyasini mustahkamlaydi, infektsiyalarga va haroratning o'zgaruvchanligiga bardoshli bo'lishga tayyorlaydi, qon aylanishini, modda almashinuvini, aqliy faoliyatini yaxshilaydi va asab tizimi faolligini oshiradi.

Maxsus chiniqtirish tadbirlarini tashkil qilishda MTTdagi barcha bolalarni guruhlarga ajratish tavsiya etiladi.

1- guruh. Bolalar sog'lom, ilgari chiniqtirilgan.

2- guruh. Bolalar sog'lom, birinchi marta chiniqtiriladigan tadbirlarni boshlaydigan yoki salomatligida ayrim kamchiliklar bor bolalar.

3- guruh. Surunkali kasalliklarga chalingan bolalar yoki surunkali qoplanishdan keyin maktabgacha ta'lim tashkilotiga kelgan bolalar.

Chiniqtirish tadbirlari davomida, kamida 2-3 min qurchi bir guruhdan ikkinchisiga o'tkazilishi mumkin. Bolalar qo'shingizde mezonlar asosida guruhlarga o'tkaziladi:

-bu davrda o'tkir kasalliklarning yo'qligi;
-bolalarning chiniqtirish tadbirlari qobiliga qo'shish; munosabati;
-sovuuqqa nafas siqishi, yurak uchun qo'llar, qo'shish oshishi, "g'oz terisi" bilan qoplanish kabi salbiy tashqarilari uchun yo'qligi.

Toza havoda chiniqish jarayani qayd etish va quyoshda chiniqishdan oldin tashkil etilishi lozim.

Quyoshda chiniqish jarayani qayd etish soyasida yengil havo vannalari bilan boshlanadi, qorayishda qo'shing qo'llari, oyoqlari yalang'och holda quyosh vannalari o'shalib, qorayishda bolalarning boshida har doim yengil qalpoqcha bo'lishi lozim.

Quyosh vannalari o'shalish uchun bolalarning o'yinlarini 5-6 daqiqada quyoshning tarkibidan-to'g'ri nurlari ostida olib borish, keyin yana soyaga qaytish tavsiya etiladi. Quyoshdan qorayish boshlangandan so'ng quyosh vannalari umumiy tarzda tashkil etiladi.

Quyosh vannalari 5 daqiqadan boshlanib, bolalarning quyoshda birato'la 10 daqiqagacha qolishigacha yetkaziladi va kun davomida bu jami 40-50 daqiqani tashkil etishi mumkin.

Tibbiy xulosa bilan chiniqtirish man etilgan bolani tadbirlarga jalb etish man etiladi. Shuni esda tutish kerakki, chiniqtirish usullari va vositalari bolaning yoshiga, holatiga va atrof-muhit sharoitlariga qarab alohida tanlanadi.

Toza havo bilan chiniqtirish barcha bolalarga tavsiya etiladi, lekin bolaning ahvoliga qarab umumiylar yoki qisman havo vannalarini otkazish kerak.

Xuddi shu narsa suv tadbirlarida ham amal qilinadi- umumiylar yoki qisman muolajalardan foydalaniladi va suv harorati alohida tanlanadi.

Umumiylar muolajalarni tashkilotda joylashgan dushdan foydalanish bilan amalga oshirish maqsadga muvofiqdir.

Yalangoyoq yurishni tashkil qilish uchun qum, tosh, shag‘al, keramzit va boshqalar bilan jihozlangan turli o‘lcham va kattalikdagi “salomatlik yo‘lakchasi”dan foydalanish mumkin.

Chiniqtirishning samarasini oshirish uchun yoz davrida suzish havzalarida o‘ynash, bolalar cho‘miladigan sun‘iy hovuz (basseyn), ariqcha (jilg‘acha)lardan keng foydalanish lozim. Bunda suv harorati +20 darajadan past bo‘lmasligi, suvda turish muddati 30 soniyadan 5-10 daqiqagacha astasekin ortib boradi.

Tarbiyachilar va ularning yordamchilari sog‘lomlashtirish muolajalarini nazorat qilib boradilar va MTT tibbiy xodimlariga ularning shartdorligi haqida ma‘lumot beradilar.

Sog‘lomlashtirish jarayonini tibbiy-pedagogik nazorat qilishni shartdorligi majburiy(shart)dir.

Shuni esda tutish kerakki, sog‘lomlashtirish samarasi donasidagi omillarga bog‘liqdir:

- to‘g‘ri tashkil etilgan ovqatlanish va suyuq shaxsiy hisobimiga;
- shaxsiy gigiyena talablariga rioya qilish;
- me‘yorda (kerakli miqdorda) chiniqtirish;
- bolalar sog‘lig‘iga tahdid solish; shaxsiy yo‘qligi (zararli va zaharli o‘simliklar, hasharoatlarning ko‘ziga qo‘shma, toshchalar, shoxlar, singan uskunalar va ularning qoldig‘ini va qo‘sishqalar);
- bolalarning hissiga motibatsizliklari;
- oila va maktubga qarab tashkilotida sog‘lomlashtirish uchun yagona yondashuvlar.

—-son MTTda yoz mavsumida bolalarni cho‘miltirish jadvali

No	Guruqlar	Cho‘miltirish vaqtি					
1	3- kichik guruh	11.00- 11.15					
2	2- kichik guruh		11.15- 11.30				
3	1- o‘rta guruh			11.30- 11.45			
4	1- katta guruh				11.45- 12.05		
5	2- maktabga tayyorlov					12.05- 12.15	
6	3-maktabga tayyorlov						12.25- 12.45

Cho‘milish hovuzini zararsizlantiruvchi vosita bilan to‘ldirish jadvali suv bilan
to‘ldirish jadvali

No	Guruqlar	Dushanba	Seshanba	Curchan	Payshanba	Juma
1	3- kichik					
2	2- kichik					
3	1- o‘rta					
4	1- katta					
5	2- maktabga tayyorlov					
6	3-maktabga tayyorlov					

Ushbu jadvalda chiniqtirish tadbirlarining boshlang‘ich va yakuniy nazorati,
shuningdek, ularning organizmiga ta‘sir qilish vaqtining ko‘payishi ko‘rsatiladi.

№	Bolaning F.I.SH.	Havo		Quyosh		Suv		Yalangayoq yurish	Izoh
		t	vaqt	t	vaqt	t	vaqt		
			davomiyligi		davomiyligi		davomiyligi		davomiyligi

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

26 listdan iborat yoz davri tayyorlov guruhlarga chiniqtirish jurnalini to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 10 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**